

2.8. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	3 265 010	2 477 900	2 667 900	2 922 255	254 355	109,5 %
Myyntituotot	1 534 249	1 144 400	1 297 400	1 654 913	357 513	127,6 %
Maksutuotot	706 295	600 000	609 000	660 308	51 308	108,4 %
Tuet ja avustukset	943 763	675 900	701 900	516 048	-185 852	73,5 %
Muut toimintatuotot	80 703	57 600	59 600	90 986	31 386	152,7 %
Toimintakulut	-26 937 357	-26 572 689	-27 492 689	-27 451 398	41 291	99,8 %
Henkilöstökulut	-18 312 046	-18 271 653	-18 961 653	-19 063 675	-102 022	100,5 %
Palkat ja palkkiot	-14 680 944	-14 816 746	-15 506 746	-15 192 285	314 461	98,0 %
Henkilösivukulut	-3 631 101	-3 454 907	-3 454 907	-3 871 391	-416 484	112,1 %
Palvelujen ostot	-6 175 940	-5 933 616	-6 163 616	-5 958 113	205 503	96,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-750 397	-699 206	-699 206	-798 272	-99 066	114,2 %
Avustukset	-888 689	-901 400	-901 400	-804 891	96 509	89,3 %
Muut toimintakulut	-810 285	-766 814	-766 814	-826 446	-59 632	107,8 %
Vuokratulut	-774 255	-738 270	-738 270	-796 672	-58 402	107,9 %
Muut kulut	-36 029	-28 544	-28 544	-29 774	-1 230	104,3 %
Toimintakate	-23 672 347	-24 094 789	-24 824 789	-24 529 143	295 646	98,8 %

Sivistyslautakunnan toimintatuotot toteutuivat merkittävästi (noin 255 000 €) arvioitua suurempina. Myyntituotoista ylittyivät eniten kotikuntakorvaukset ja erilaisten opetuspalvelujen myynnistä saatavat tulot (noin 345 000 euroa). Maksutuotoissa hoitopäivämaksut ylittyivät noin 23 000 euroa ja opistojen lukukausi- ja kurssimaksut noin 17 000. Muut toimintatuotot (vuokrat) ylittyivät puolestaan noin 30 000 euroa. Sen sijaan hankerahoitus oli merkittävästi (noin 185 000 €) arvioitua vähäisempää.

Vuoteen 2023 verrattuna toimintatuotot vähenivät noin 345 000 euroa. Kotikuntakorvaukset ja opetuspalvelujen myynnistä saadut tulot kasvoivat noin 115 000 euroa. Sen sijaan hoitopäivämaksut vähenivät noin 50 000 eurolla ja hankerahoitus noin 428 000 eurolla. Hankerahoitusta oli vuonna 2024 haettavana aiempaa vähemmän. Vuonna 2023 saatiin muiden hankkeiden lisäksi erilaista korona-avustusta ja maahanmuuttajien varhaiskasvatuksen järjestämiseen saatua avustusta, joita vuonna 2024 ei enää ollut. Lisäksi vuodelta 2022 hankerahoitusta siirtyi vuodelle 2023 merkittävästi enemmän kuin vuodelta 2023 vuodelle 2024.

Sivistyslautakunnan toimintakulut alittuivat alun perin 298 000 eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat noin 155 000 arvioitua pienempinä, mikä selittyy lähinnä hanketoiminnan laajuudella ja jaksotetuilla palkoilla (lomapalkkavelka). Palkkojen sivukulut vuosilta 2020-2024 oikaistiin vuoden 2024 tilinpäätöksessä henkilöstökulujen suhteessa. Sivukulujen kirjanpitoa ei ole saatu täsmäytettyä vuosittain. Toimenpiteen vaikutus sivistyslautakunnan osalta oli noin 257 000 euroa. Tämän jälkeen lautakunnan toimintakulut alittuivat noin 41 000 euroa. Henkilöstökulut ylittyivät noin 102 000 eurolla. Palvelujen ostot toteutuivat noin 205 000 arvioitua pienempinä. Tätä selittävät erityisesti opetuspalvelujen ostojen ja varhaiskasvatuksen ostopalvelujen väheneminen. Aine- ja tarvikemenoissa ylitystä oli noin 100 000 euroa (mm. koulutarvikkeet, elintarvikkeet, kalusto) ja muissa kuluissa (vuokrat) noin 58 000 euroa. Sen sijaan avustukset alittuivat noin 96 000 eurolla (kotihoidon tuen arvioitua vähäisempi käyttö).

Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut kasvoivat noin 514 000 euroa. Henkilöstökuluissa kasvua oli noin 752 000 euroa, mikä selittyy henkilöstömäärän kasvulla, palkankorotusten vaikutuksella, sijaisuuskulujen kasvulla ja em. henkilösivukulujen oikaisulla. Palvelujen ostot vähenivät noin 218 000 euroa ja kohdentuivat erityisesti

asiakaspalvelujen ostoihin (varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen ostot). Aine- ja tarvikemenoissa oli jonkin verran kasvua (noin 48 000 euroa, mikä selittyy lähinnä koulutarvikkeiden ja kaluston hankinnoilla). Sen sijaan avustukset vähenivät noin 80 000 eurolla (kotihoidon tuki).

Sivistyslautakunnan toimintakate vuonna 2024 oli noin 295 000 euroa alle budjetoidun. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakate oli noin 857 000 euroa suurempi.

Määrärahamuutoksia:

SIVISTYSLAUTAKUNTA (Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Sivistyslautakunta						
Toimintatuotot	3 265 010	2 477 900	2 667 900	2 922 255	254 355	109,5 %
Kotikuntakorvaukset	966 768	710 000	710 000	1 084 627	374 627	152,8 %
Hoitopäivämaksut	402 071	329 100	329 100	352 049	22 949	107,0 %
Toimintakulut	-26 937 357	-26 572 689	-27 492 689	-27 451 398	41 291	99,8 %
Henkilöstökulut	-18 312 046	-18 271 653	-18 961 653	-19 063 675	-102 022	100,5 %
Palkat ja palkkiot	-14 680 944	-14 816 746	-15 506 746	-15 192 285	314 461	98,0 %
Henkilösivukulut	-3 631 101	-3 454 907	-3 454 907	-3 871 391	-416 484	112,1 %
Palvelujen ostot	-6 175 940	-5 933 616	-6 163 616	-5 958 113	205 503	96,7 %
Vuokratulut	-774 255	-738 270	-738 270	-796 672	-58 402	107,9 %
Muut kulut	-36 029	-28 544	-28 544	-29 774	-1 230	104,3 %
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	785 540	527 900	547 900	545 199	-2 701	99,5 %
Kotikuntakorvaukset	66 777			114 128	114 128	
Hoitopäivämaksut	399 728	329 100	329 100	350 817	21 717	106,6 %
Toimintakulut	-9 034 342	-8 816 888	-9 116 888	-8 824 620	292 268	96,8 %
Henkilöstökulut	-5 187 912	-4 978 731	-5 198 731	-5 161 468	37 263	99,3 %
Palkat ja palkkiot	-4 169 723	-3 958 971	-4 178 971	-4 101 318	77 653	98,1 %
Henkilösivukulut	-1 018 189	-1 019 760	-1 019 760	-1 060 150	-40 390	104,0 %
Palvelujen ostot	-2 698 141	-2 763 637	-2 843 637	-2 610 184	233 453	91,8 %
Vuokratulut	-580 372	-518 520	-518 520	-576 075	-57 555	111,1 %
Muut kulut	-20 090	-12 200	-12 200	-12 919	-719	105,9 %
Perusopetus ja keskiasteen kou- lutus						
Toimintatuotot	1 678 680	1 299 600	1 399 600	1 545 471	145 871	110,4 %
Kotikuntakorvaukset	899 991	710 000	710 000	970 499	260 499	136,7 %
Hoitopäivämaksut	2 342			1 232	1 232	
Toimintakulut	-14 387 194	-14 165 596	-14 785 596	-14 858 426	-72 830	100,5 %
Henkilöstökulut	-10 760 433	-10 770 667	-11 240 667	-11 299 903	-59 236	100,5 %
Palkat ja palkkiot	-8 606 439	-8 828 471	-9 298 471	-8 998 009	300 462	96,8 %
Henkilösivukulut	-2 153 994	-1 942 196	-1 942 196	-2 301 894	-359 698	118,5 %
Palvelujen ostot	-3 087 949	-2 824 429	-2 974 429	-2 941 576	32 853	98,9 %
Vuokratulut	-122 335	-148 600	-148 600	-164 674	-16 074	110,8 %
Muut kulut	-13 174	-7 900	-7 900	-14 090	-6 190	178,4 %
Vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot	773 973	625 300	680 300	790 396	110 096	116,2 %
Toimintakulut	-3 263 644	-3 324 241	-3 324 241	-3 485 338	-161 097	104,8 %
Henkilöstökulut	-2 175 460	-2 306 091	-2 306 091	-2 372 916	-66 825	102,9 %
Palkat ja palkkiot	-1 752 028	-1 862 130	-1 862 130	-1 908 032	-45 902	102,5 %
Henkilösivukulut	-423 432	-443 961	-443 961	-464 884	-20 923	104,7 %
Palvelujen ostot	-336 871	-312 150	-312 150	-365 976	-53 826	117,2 %
Vuokratulut	-68 735	-65 950	-65 950	-51 840	14 110	78,6 %
Muut kulut	-2 507	-8 344	-8 344	-2 706	5 638	32,4 %

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto**Vastuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat perusopetuksen hallinnon henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kirjataan myös mm. sellaiset valtionavustukset, joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	26 816	25 100	40 100	41 189	1 089	102,7 %
Myyntituotot	5	100	100	4 104	4 004	4 103,7 %
Maksutuotot				-3 401	-3 401	
Tuet ja avustukset	26 811	25 000	40 000	40 487	487	101,2 %
Toimintakulut	-252 177	-265 964	-265 964	-283 014	-17 050	106,4 %
Henkilöstökulut	-188 241	-216 164	-216 164	-229 388	-13 224	106,1 %
Palkat ja palkkiot	-152 754	-167 174	-167 174	-184 926	-17 752	110,6 %
Henkilösivukulut	-35 486	-48 990	-48 990	-44 462	4 528	90,8 %
Palvelujen ostot	-52 979	-33 400	-33 400	-40 377	-6 977	120,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 314	-4 700	-4 700	-2 626	2 074	55,9 %
Avustukset	-6 570	-6 400	-6 400	-6 480	-80	101,3 %
Muut toimintakulut	-3 072	-5 300	-5 300	-4 142	1 158	78,2 %
Toimintakate	-225 361	-240 864	-225 864	-241 825	-15 961	107,1 %

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot (vierakielisten oppilaiden opetukseen myönnetty valtionavustus) toteutuivat budjetoidun mukaisesti. Toimintakulut sen sijaan ylittyivät jonkin verran. Mm. aiemmin hankerahoitukseen kohdennetut tv-t-koordinaattorin palkka-, matka-, majoitus- yms. kulut kirjattiin syksyllä 2024 ko. kustannuspaikalle.

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa oli vuoden 2024 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskenteli 11 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös kolme yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit sekä Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestettiin 11 päiväkodissa lukuvuosina 2023 - 2024 ja 2024 - 2025. Lisäksi yksi varhaiskasvatuksen esiopetusryhmä toimii Kirkonkylän koulun tiloissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltoinen).

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet**2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä**

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).	Toimintamalleja on kehitetty aktiivisesti. Nivelvaihe koostumisia alkuopetuksen kanssa on järjestetty. S2 -opetusta on kehitetty määrätietoisesti ja ensimmäinen vuosi Valmo-opetusta on järjestetty varhaiskasvatuksessa. Tukitoimia on kehitetty suunnitelmallisesti. Henkilökuntaa on koulutettuna kesäkuussa 2024 haasteellisen käyttäytymisen hallintaan (Mapa) yli 80 työntekijää. Kaksi nepsy-ohjaajaa on valmistunut varhaiskasvatukseen.	Toteutuu

Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.	Varhaiskasvatuksen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. (mm. varhaiskasvatuksen hyvinvointitiimi).	Toimintaympäristöjä kehitetään jatkuvasti lapsiryhmän tarpeen perusteella. Varhaiskasvatuksen alueellisen sosionomin hanketyö tasavertaisen ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen edistämiseksi jatkuu. Loimaalla on vahva erityisopettajien resurssi, joka varmistaa tuen saamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn. Varhaiskasvatuksen kuraattori tekee työtä hyvinvoinnin eteen perheissä, vertaisryhmissä ja avoimen aamupäivätoiminnan muodossa.	Toteutuu
--	--	---	----------

2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat.	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen). Luokkahenki-palvelun käyttöä laajennetaan päiväkodeihin. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa.	Metsämaan ja Virttaan päiväkotien hankesuunnitelmat on hyväksytty. Kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti. Oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti ryhmän lasten tarpeen näkökulmasta.	Toteutuu osittain

Toimintaympäristön muutokset

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Ukrainan tilanteella on ollut jonkin verran vaikutusta valmistavaan esiopetukseen ja S2-opetuksen järjestämiseen. Vieraskielisiä lapsia on ollut varhaiskasvatuksessa yhteensä 46.

Hyvinvointialue ja kuntien vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. (palvelujen monipuolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen -> sujuvat arjen palvelut ja hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevästi). Tunnistetaan palvelujen yhdyspinnat erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, kasvatukseen ja opetukseen, kulttuuriin ja liikuntaan sekä nuorisopalveluihin liittyen.

Loimaan strategian toteuttaminen (strategiset tavoitteet, kärkihankkeet, toiminnalliset tavoitteet). Vuonna 2024 varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet painottuivat lähinnä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviin strategisiin tavoitteisiin sekä lasten ja nuorten Loimaa -kärkihankkeeseen.

Loimaan kaupunki on ollut mukana opetushallituksen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kesti elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Kokeilua toteuttavat toimipaikat Loimaalla olivat Touhula Alastaro, Peltoisten vuoropäiväkoti, Puistometsän päiväkoti ja Metsämaan päiväkoti. Muut toimipaikat toimivat verrokkiryhminä kokeilussa.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset vaikuttavat palvelujen järjestämiseen (henkilöstömäärä, tilat jne.). Henkilöstömäärää seurataan ajantasaisesti ja sitä sopeutetaan lapsimäärän muutoksiin.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos 1.3.2023 alkaen vähentää hoitopäivämaksuista saatavia tuottoja merkittävästi (vähennys noin 35 %). Asiakasmaksulain muutoksen seurauksena maksuttomien lasten osuus syksyn 2024 tilanteen mukaan oli noin 64 %.

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Varhaiskasvatus edistää monipuolisesti lasten ja perheiden terveys- ja hyvinvointivaikutuksia. Perheiden hyvinvointia osaltaan edistää myös varhaiskasvatuksen kuraattori, joka on matalankynnyksen maksuton palvelu varhaiskasvatuksen asiakasperheille.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat osa varhaiskasvatuksen arkea ja lapsen tulee päästä matalalla kynnyksellä palvelujen piiriin. Keskeistä annettaessa pedagogista tukea on oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys ja lapsen hyvinvoinnin tukeminen.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Varhaiskasvatussuunnitelmia ja esiopetuksen opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja lapsia suunnitelmien valmisteluvaiheessa.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Erityisesti päätöksillä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi ennakkovaikutusten arviointi. Vuonna 2024 ei varhaiskasvatuksessa tehty erillisiä ennakkovaikutusten arviointeja, eikä järjestetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Lisäksi ennen päätöksentekoa voidaan pyytää erillisiä lausuntoja (esim. nuorisovaltuusto, vanhempainyhdistykset jne.).

Yritys- ja elinkeinovaikutukset

Varhaiskasvatusten kuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen.

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt esiopetuksen kestävä kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävän kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävän elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa päiväkodin toimintaa. Päiväkotien kestävän kehityksen työhön velvoittavat myös varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

Henkilöstö

Lapsimäärän/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän muutoksina varhaiskasvatuksessa (muutoksia tapahtuu myös toimintakauden aikana). Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän, lasten iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun. Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista. Varahenkilöjärjestelmää kehitetään ja varahenkilöiden määrää lisätään, jotta voidaan työntekijöiden poissaolojen aikana paremmin varmistaa riittävä henkilöstöresurssi ryhmissä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen merkitsee henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (erityisopettajat, varhaiskasvatuksen kuraattori, hanketyöntekijänä toimiva alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi). Sivistyslautakunta päätti keväällä 2023 perustaa kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea. Varsinaisen erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluu S2-opetusta ja kehittämishankkeisiin liittyviä tehtäviä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Nykyisestä henkilöstöstä 94 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 7 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Kesäkuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 115 htv ja syyskuussa 121 htv. Lisäys perustuu erityisesti lasten tuen tarpeen kasvuun ja hanketyöntekijöiden määrään.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	1
Palvelusihteeri	2	2	2
Hanketyöntekijä	1	1	2
Perhepäivähoitaja	11	11	11
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	7	7	6
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	7
Varhaiskasvatuksen opettaja	25	28	29
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	54	51	57

Varhaiskasvatuksen ryhmävavustaja	1	3	2
Varhaiskasvatuksen varahenkilö	3	3	2
Yhteensä	115	117	121

Muut olennaiset perustelutiedot

Toimitilat

Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kolme (Puistometsän päiväkotiki, Peltoisten vuoropäiväkotiki, Sammonkadun päiväkotiki) ja Hirvikoskella yksi (Hirvimetsän päiväkotiki). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla.

Metsämaan päiväkotiki toimii sisäilmaongelmien takia väistötiloissa. Keskusta-alueella perustettiin lisääntyneen hoitopaikkatarpeen takia kaksi ylimääräistä ryhmää vuoden 2022 aikana (lisäryhmä Puistometsän päiväkodissa, päiväkotiki Metsämarjat). Näiden toiminta päättyi heinäkuussa 2024. Alkuvuodesta 2023 alkaen oli entisessä Mahlapuiston päiväkodissa yksi ryhmä. Ryhmän toiminta siirtyi elokuussa 2024 Hirvimetsän päiväkotikiin viidenneksi ryhmäksi aiemmin aamu- ja iltapäivätoiminnan käytössä olleeseen tilaan. Alastaron alueen esiopetusta on järjestetty Kirkonkylän koulun tiloissa syksystä 2022 alkaen ja elokuusta 2024 alkaen myös Touhula Alastarossa.

Loimaan kaupungin ja Nappulan päiväkotiyhdistys ry:n välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä irtisanottiin 1.6.2024 alkaen. Toiminta siirtyi kaupungille ja jatkuu samoissa tiloissa (Sammonkadun päiväkotiki).

Keskusta-alueen, Virttaan ja Metsämaan varhaiskasvatuksen järjestäminen (tilakysymykset) ovat tällä hetkellä akuuteimmat ja erityisesti näihin alueisiin keskitytään palveluverkkoselvityksen jatkovalmistelussa.

Jatkovalmistelua varten perustettiin työryhmä, johon kuuluvat sivistys- ja elinympäristölautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä viranhaltijoista sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, tekninen johtaja ja kiinteistöpäällikkö. Valmistelutyöryhmässä sovittiin, että hankesuunnitelut käynnistetään Virttaan ja Metsämaan päiväkodeista. Virttaan ja Metsämaan alueiden tilanne on kohtalaisen selvä, mutta keskusta-alueen kohdalla vaihtoehtoja on useampia (mm. kiinteistöjen sijainti) ja lisäksi tulee ottaa huomioon myös alueen muut hankkeet, esim. koulu- ja liikuntahalliratkaisut. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.3.2024 Virttaan ja Metsämaan päiväkotien hankesuunnitelmat.

Palveluostot

Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 400 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia.

Loimaan kaupungin ja Nappulan päiväkotiyhdistys ry:n välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä irtisanottiin 1.6.2024 alkaen. Syksyllä 2024 lapsista noin 65 % on kaupungin päiväkodeissa/perhepäivähoidossa ja noin 35 % yksityisissä päiväkodeissa.

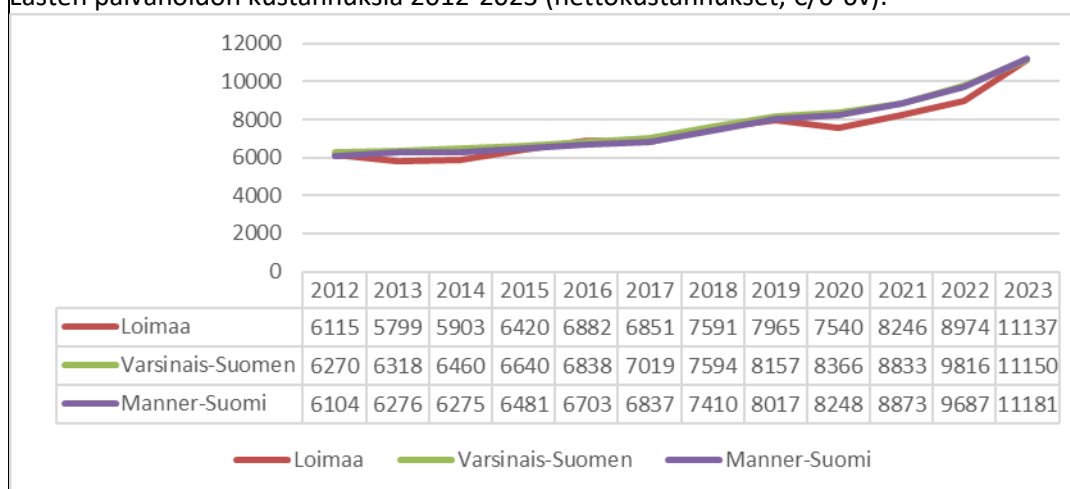
Muut toiminnan edellyttämät resurssit

Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2023	TA 2024	TP 2024
TOIMINNAN LAAJUUS	Lapsia varhaiskasvatuksessa	593	590	555
Varhaiskasvatus	-joista esiopetuksessa	152	120	104

-joista päiväkodeissa	559	550	515
-joista perhepäivähoidossa	34	40	40
Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	65/35
Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	48	150	82
Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	114	100	95
-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	137	135	112
Yksityisen hoidon kuntalisä			
-kotitalouksien lukumäärä	1	2	1
-lapsia tuen piirissä	1	5	1

Lasten päivähoiton kustannuksia 2012-2023 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoidon kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2023 (6,6 %->5,1 %).

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen perustelutiedot

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys (konsulttiselvitys) valmistui keväällä 2023. Suunnitelma toimii ohjaavana suunnitelmana varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä. Jatkovalmistelua varten on perustettu työryhmä, johon kuuluvat sivistys- ja elinympäristölautakunnan puheenjohtajisto sekä sivistys- ja teknisen palvelualan virkamiehiä. Keskeisimmät toimenpiteet tulevat kohdentumaan keskusta-alueelle, Metsämaalle ja Virttaalle.

Touhula varhaiskasvatus Oy:n kanssa tehty sopimus päättyy 2025 ja Verkanappulat Oy:n kanssa tehty sopimus 2026. Molemmissa sopimuksissa on mahdollisuus kahden vuoden option.

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin. Tarvittaessa voimme tehdä hankeyhteistyötä myös muiden kuntien kanssa.

Varhaiskasvatuksessa oli käynnissä vuonna 2024 mm. varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa edistävä hanke, jossa tavoitteena on riittävän ja välttämättömän tuen toteuttaminen, millä edistetään lasten oppimista, hyvinvointia ja vuorovaikutusta. Hankkeelle on myönnetty rahoitusta 66 000 euroa. Vuonna 2024 ko. hankkeelle saatiin jatkoa vuosille 2025-2027 (149 000 euroa/vuosi). Hanke on yhteinen perusopetuksen kanssa. Vuonna 2024 Loimaan kaupungille myönnettiin 81 000 euroa digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen varhaiskasvatuksessa.

Vuonna 2023 alkaneista hankkeista jatkui varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi myönnetty hanke, johon avustusta on myönnetty 160 000 euroa. Hanke päättyi 31.7.2024.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakkointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakkointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.
3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Arviointikohde	Mittari	TP2023	TA2024	TP2024
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastauksen keskiarvo, asteikko 1-4)	3,45	4	Kyselyä ei toteutettu v. 2024
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Perhepäivähoito	88	130	112
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Päivähoito (päiväkodit)	88	120	101
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu. Päivähoito (päiväkodit)	67	100	71

Talousvaikutukset ja talouden tasapainottaminen

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista.
- Hoitopäivämaksujen väheneminen (asiakasmaksulain muutos 1.3.2023 alkaen).
- Hankerahoitus on arvioitu vuoden 2023 tasolle.
- Palkankorotusten vaikutus (3,11 %) noin +110 000 €.
- Palvelujen ostojen 3,3 %:n korotus (noin +88 000 €).
- Varhaiskasvatuksen henkilöstölisäykset (hoidon tarve, varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen, hanke-toiminta) noin +85 000 €. Hanketoiminta näkyy vastaavasti myös toimintatuottojen lisääntymisenä.
- Kotihoidon tuen vähentäminen (lapsimäärän väheneminen), -55 000 €.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	785 540	527 900	547 900	545 199	-2 701	99,5 %
Myyntituotot	67 641	11 000	31 000	114 364	83 364	368,9 %
Maksutuotot	399 728	329 600	329 600	350 940	21 340	106,5 %
Tuet ja avustukset	317 040	187 200	187 200	80 095	-107 105	42,8 %
Muut toimintatuotot	1 131	100	100	-200	-300	-200,0 %
Toimintakulut	-9 034 342	-8 816 888	-9 116 888	-8 824 620	292 268	96,8 %
Henkilöstökulut	-5 187 912	-4 978 731	-5 198 731	-5 161 468	37 263	99,3 %
Palkat ja palkkiot	-4 169 723	-3 958 971	-4 178 971	-4 101 318	77 653	98,1 %
Henkilösivukulut	-1 018 189	-1 019 760	-1 019 760	-1 060 150	-40 390	104,0 %
Palvelujen ostot	-2 698 141	-2 763 637	-2 843 637	-2 610 184	233 453	91,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 981	-47 400	-47 400	-76 475	-29 075	161,3 %
Avustukset	-470 847	-496 400	-496 400	-387 499	108 901	78,1 %
Muut toimintakulut	-600 462	-530 720	-530 720	-588 993	-58 273	111,0 %
Toimintakate	-8 248 802	-8 288 988	-8 568 988	-8 279 421	289 567	96,6 %

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot toteutuivat budjetoidun mukaisesti. Varhaiskasvatuspalvelujen myynnistä vieraskuntalaisille ja hoitopäivämaksuista kertyi tuottoja noin 100 000 euroa arvioitua enemmän. Sen sijaan erilaista hankerahoitusta saatiin aika lailla vastaava määrä arvioitua vähemmän.

Vuoteen 2023 verrattuna toimintatuotot vähenivät noin 240 000 euroa. Palvelujen myynti muille kunnille lisääntyi (noin 40 000 euroa), mutta sen sijaan hoitopäivämaksut vähenivät noin 50 000 euroa ja hankerahoitus noin 235 000 euroa. Vuonna 2023 hankerahoitusta oli poikkeuksellisen runsaasti, kun tälle vuodelle kohdentui mm. kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun liittyvää rahoitusta, korona-avustusta ja lähinnä ukrainalaisten lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvää avustusta.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut alittuivat noin 365 000 euroa. Henkilöstökulut olivat noin 110 000 euroa alle budjetoidun, mikä selittyy mm. hanketoiminnan laajuudella ja jaksotetuilla palkoilla (lomapalkkavelka). Tilinpäätöksen yhteydessä tehdyn henkilösivukulujen oikaisun (noin 73 000 €) jälkeen toimintakulut alittuivat noin 292 000 euroa ja henkilöstökulut olivat noin 37 000 alle budjetoidun. Palvelujen ostot alittuivat noin 230 000 eurolla mm. varhaiskasvatuksen ostopalvelujen vähenemisen takia (Nappulan päiväkodin ostopalvelusopimuksen päättyminen 1.6.2024). Lisäksi avustukset (kotihoiton tuki) alittuivat noin 110 000 euroa. Sen sijaan aine- ja tarvikkeet ylittivät noin 30 000 eurolla ja muut kulut (vuokrat) noin 60 000 eurolla.

Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut vähenivät noin 210 000 eurolla. Henkilöstökulut vähenivät noin 27 000 euroa (mm. hanketoiminnan laajuus, lapsimäärän väheneminen), palvelujen ostot noin 90 000 euroa (mm. varhaiskasvatuksen ostopalvelujen väheneminen), avustukset noin 85 000 (kotihoiton tuen piirissä olevien lasten väheneminen) ja muut kulut noin 10 000 euroa. Aine- ja tarvikemenot olivat molempina vuosina samalla tasolla.

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetty lukuvuosina 2023– 2024 ja 2024 -2025 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus).

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoito (kuraattori- ja psykologipalvelut) on siirtynyt hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistuu 1.8.2025 alkaen. Tässä toiminnassa painottuu myös esi- ja perusopetuksen yhteistyö. Perusopetuksen tuntikehykseen on varattu S2-opetukseen resurssia aiempaa enemmän, koska maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on lisääntynyt. Nepsy-valmentajakoulutusta on hankittu 15 opettajalle/ohjaajalle ja MAPA-koulutuksen on saanut 43 opettajaa ja 26 koulunkäynninohjaajaa.	Toteutuu

<p>Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.</p>	<p>Koulujen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin.</p> <p>Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen kaikissa kouluissa (mm. turvataidot, arjen valinnat, itsetuntemus ja vahvuudet, kaveritaidot, tunnetaidot, selviytymiskeinot, arvot ja asenteet, unelmat ja luottamus elämään).</p> <p>MOVE-testien tulokset ovat keskimäärin valtakunnan keskitasolla.</p> <p>Kouluterveyskyselyn tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta.</p>	<p>Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kouluissa. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään myös jatkossa aiheeseen liittyvää koulutusta. Loimaan MOVE-tulokset ovat testattavasta lajista riippuen pääosin maan keskitason alapuolella, joiltakin osin myös keskitasoa parempia. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Loimaalla on 47,2 %, kun koko maan tulos on 38,4 %, eli 38,4 %:lla 5. ja 8. luokkalaisista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista.</p> <p>Kouluterveyskyselyn tuloksia on hyödynnetty hyvinvointikertomuksen valmistelussa ja koulujen toimintojen suunnittelussa. Mm. ravitsemukseen, liikkumiseen ja nukkumiseen liittyvissä indikaattoreissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2019-2023. Sen sijaan esim. ahdistuneisuus ja koulu-uupumus ovat lisääntyneet.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
<p>Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetus-suunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekäästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.</p>	<p>Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa).</p> <p>Osallistujamäärä (400-450 opp.).</p> <p>Myönnetty valtionavustus (55 000 - 60 000 euroa).</p>	<p>Keväällä 2024 kerhoja oli 38, joissa osallistujia oli 370 -380. Syksyllä 2024 kerhoja toteutui 45 ja osallistujia noin 430-440.</p> <p>Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen on myönnetty 11 830 € ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 44 000 €.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan</p>			
<p>Toiminnallinen tavoite</p>	<p>Tavoitetaso</p>	<p>Toteutuma 31.12.2024</p>	<p>Tila</p>

<p>Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat.</p>	<p>Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa.</p> <p>Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).</p> <p>Luokkahenki-palvelun käyttö toteutuu kaikissa kouluissa.</p> <p>Suunnitelmallinen sisäilman seuranta kouluissa.</p>	<p>Sisäilmaa on vuoden 2024 aikana seurattu Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Puistokadun koululla ja HYK:ssä (Luokkahenki).</p> <p>Oppimisympäristöjä kehitetään säännöllisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntämällä (laite- ja ohjelmistoratkaisut, koulutus).</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
---	---	--	--------------------------

Toimintaympäristön muutokset

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Ukrainan tilanteella on ollut vaikutusta perusopetuksen valmistavaan opetukseen. Valmistavassa opetuksessa oli keväällä 12 oppilasta ja syksyllä 10 oppilasta. Opetusta järjestettiin Keskuskoululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Valmistavan opetuksen lisäksi tilanteella on vaikutusta S2-opetukseen, joka on laajentunut viime vuosina merkittävästi. Opetushallitus on myöntänyt valtionavustusta ko. opetukseen.

Hyvinvointialue ja kuntien vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. (palvelujen monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja hyvä kohdentuminen-> sujuvat arjen palvelut ja hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevästi). Tunnistetaan palvelujen yhdyspinnat erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, kasvatukseen ja opetukseen, kulttuuriin ja liikuntaan sekä nuorisopalveluihin liittyen.

Oppilasmäärän muutokset ja oppilaiden tuen tarve vaikuttavat palvelujen järjestämiseen (henkilöstömäärä, tuntikehys, ryhmäkoot jne.). Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden lisääntyminen on pienentänyt oppilasmäärän laskua viime vuosina. Tulevina vuosina perusopetuksen aloittavien lasten määrä on kuitenkin merkittävästi pienempi kuin vuosittain perusopetuksen päättävien ikäluokat.

Loimaan strategian toteuttaminen (strategiset tavoitteet, kärkihankkeet, toiminnalliset tavoitteet). Vuonna 2024 perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet painottuivat lähinnä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviin strategisiin tavoitteisiin sekä lasten ja nuorten Loimaa -kärkihankkeeseen.

Perusopetuksessa painottui myös Osaavan työvoiman Loimaa -kärkihankke. Yritysten ja työmahdollisuuksien tunnettavuuden parantamiseen pyritään mm. suunnitelmallisella yritysten ja koulujen yhteistyöllä (esim. työpaikkavierailut). Osaavan työvoiman Loimaa -kärkihanketta tuetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatuksella (mm. teemapäivät, monialaiset oppimiskokonaisuudet, laaja-alaisten oppimiskokonaisuuksien painotukset). Yritysvierailuja on jonkin verran toteutettu, mutta yhteistyössä on jatkossa parantamisen varaa.

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat osa kouluarkea ja oppilaiden tulee päästä matalalla kynnyksellä palvelujen piiriin. Keskeistä annettaessa pedagogista tukea on oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys ja oppilaan hyvinvoinnin tukeminen.

Perusopetuksen oppilailla on oikeus opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Opiskeluhooltotyötä tehdään yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Koulujen opiskeluhooltotyön toimintamallit ja periaatteet on kirjattu esi- ja perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelmaan. 1.1.2023 alkaen opiskeluhooltopalvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueelle.

Perusopetuksen 5., 8. ja 9. luokkalaiset osallistuvat säännöllisesti kouluterveyskyselyyn. Kyselyn tuloksia hyödynnetään mm. opiskeluhoollolisten yms. palvelujen suunnittelussa. Edellinen kysely toteutettiin vuonna 2023 ja seuraava kysely järjestetään keväällä 2025.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Opetussuunnitelmia uudistettaessa osallistetaan huoltajia ja oppilaita suunnitelman valmisteluvaiheessa. Vuonna 2024 oppilailla/huoltajilla oli mahdollisuus esittää mielipiteensä mm. perusopetuksen tuntijaon muutoksiin sekä koulujen työ- ja loma-aikoihin.

Perusopetuksen oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintoihin ja ajankohtaisiin asioihin mm. oppilaskunnan ja vanhempainyhdistysten kautta.

Perusopetuksessa toteutetaan säännöllisesti asiakastytyväisyys- yms. kyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Erityisesti päätöksissä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi ennakkovaikutusten arviointi. Vuonna 2024 ei perusopetuksessa tehty erillisiä ennakkovaikutusten arviointeja, eikä järjestetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Lisäksi ennen päätöksentekoa voidaan pyytää erillisiä lausuntoja (esim. nuorisovaltuusto, vanhempainyhdistykset jne.).

Yritys- ja elinkeinovaikutukset

Perusopetuksen koulukuljetusten hankinnalla on merkittävää paikallista yritysvaikutusta, sillä useat paikalliset liikennöitsijät osallistuvat kuljetuspalvelujen tuottamiseen. Kuljetuskustannukset ovat vuositasolla noin 1,4 milj. euroa. Koulukuljetukset on kilpailutettu vuosille 2021-2024 (optio 1+1). Sivistyslautakunta päätti vuonna 2024, että kuljetuksissa käytetään molemmat optiovuodet. Kilpailutus on tällöin vuoden 2025 lopulla ja uusi sopimuskausi alkaa elokuussa 2026.

Loimaan kaupunki on mukana Turun kaupungin hallinnoimassa seutuhankintoja koskevassa yhteistyösopimuksessa (mm. oppikirja-, askartelu-, toimisto- ja koulutarvike- yms. hankinnat).

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Sivistysvaliokunta on hyväksynyt perusopetuksen kestävä kehityksen ohjelman (13.12.2017).

Kestävä kehityksen ohjelma on työväline, jonka avulla kestävä elämäntavan oppimisesta tehdään suunnitelmallinen osa koulun toimintaa. Koulujen kestävä kehityksen työhön velvoittavat myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Kestävän kehityksen kasvatuksen ja koulutuksen visiona on kestävään elämäntapaan sitoutuneet kansalaiset, joiden tietoja, taitoja ja motivaatiota kartutetaan kaikkeen kasvatukseen ja koulutukseen sisäänrakennetulla kestävän kehityksen kasvatuksella.

Kasvatus ja koulutus ovat avainasemassa ympäristötietoisuuden lisäämisessä ja kestävään elämäntapaan oppimisessa. Koulujen ja oppilaitosten tehtävänä on huolehtia, että kaikenikäisillä kansalaisilla on sellaisia tietoja, taitoja, valmiuksia ja näkemyksiä, että kestävän ja oikeudenmukaisen tulevaisuuden rakentaminen ja kestävään elämäntapaan sitoutuminen onnistuvat.

Loimaan Keskuskoulu on useamman kerran palkittu ns. Vihreällä lipulla, joka on kansainvälinen tunnustus yhteisöille, jotka toimivat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Kuljetusten kilpailutuksessa otettiin huomioon 1.8.2021 voimaan tullut puhtaiden ajoneuvojen direktiivi. Vähäpäästöisistä autoista oli mahdollisuus saada ns. laaturusteita tai mikäli sopimuskauden aikana hankkii puhtaamman auton, saa korotettua kilometrihintaa.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä on pystytty palveluverkon muuttuessa sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten virkasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen, tuntikehyksen ja opetusryhmien määrän muutokset vaikuttavat myös opettajien määrään ja työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa oma vaikutuksensa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin. Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa erityisesti koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään.

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. kehittämishankkeisiin liittyvillä koulutuksilla. Lisäksi vuosina 2022-2024 olemme hankkineet henkilökunnalle ns. nepsy-valmentajakoulutusta ja MAPA-koulutusta.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 95 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 100 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- ja työsuhteessa on noin 31 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Kesäkuussa 2024 henkilöstöresurssi oli 189,9 htv ja syyskuussa 196,9 htv. Lisäys perustuu erityisesti koulunkäynninohjaajaresurssiin (oppilaiden tuen tarve), hanketyöntekijöihin sekä ns. varahenkilökokeiluun.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5,4	4,9
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	51	51	52

Lehtori	31	31	31
Pt. tuntiopettaja	22	21	22
St. tuntiopettaja	0	0	0
Erytislukanopettaja	15	14	17
Erytisopettaja	8	9	8
Esikoulun opettaja	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja	51	49	54
Apip-toiminnan ohjaaja	3	3	3
Koulukuraattori	0	0	0
Koulupsykologi	0	0	0
Perusopetus (yhteensä)	191	188,4	196,9

Muut olennaiset perustelutiedot

Toimitilat

Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen (v. 2021) tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisääntymisen.

Asemanseudun, Kauhanojan, Kirkonkylän ja Niinijoen koulujen tiloissa järjestetään myös varhaiskasvatusta.

Hirvikoskella varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrä lisääntyy 1.8.2024 alkaen. Tämä edellytti koko Hirvimetsän päiväkodin ottamista varhaiskasvatukseen käyttöön, minkä takia aamu- ja iltapäivätoiminta siirrettiin HYK:n tiloihin. Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnalle on puolestaan vuokrattu tilat koulun vastapäätä olevasta kiinteistöstä (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti), koska toiminnan asianmukainen järjestäminen koulun tiloissa ei onnistu oppilasryhmien lisääntymisen ja apip-toiminnassa olevan lapsimäärän takia. Muutto uusiin tiloihin ei remontin viivästymisen takia toteutunut vuonna 2024.

Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla on kevästä 2021 alkaen toteutettu sisäilmaseurantaa (ns. Luokkahenki). Sivistyslautakunta päätti syyskuussa 2021 ottaa ko. palvelun käyttöön laajemminkin. Sopimus mahdollistaa 50 - 55 luokkatilan seurannan kerrallaan ja tarkoitus on toteuttaa seurantaa kaikilla kouluilla tietyn aikataulun mukaisesti.

Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Yksittäisten selvitysten tilalla on perusteltua valmistella kokonaisvaltaisempi koulu- ja liikuntatiloja koskeva selvitys. Keskusta-alueen koulu- ja liikuntatiloja koskevaa alustavaa suunnitelmaa on valmisteltu vuonna 2024.

Palveluostot

Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta (noin 1 400 000 euroa/vuosi). Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta). Kuljetusten hintatason nousu kilpailutuksessa, kouluverkkomuutos ja polttoaineen merkittävä hinnannousu ovat kasvattaneet kuljetuskustannuksia. Sivistyslautakunta päätti vuonna 2024, että kuljetusten hankinnassa käytetään molemmat optiovuodet.

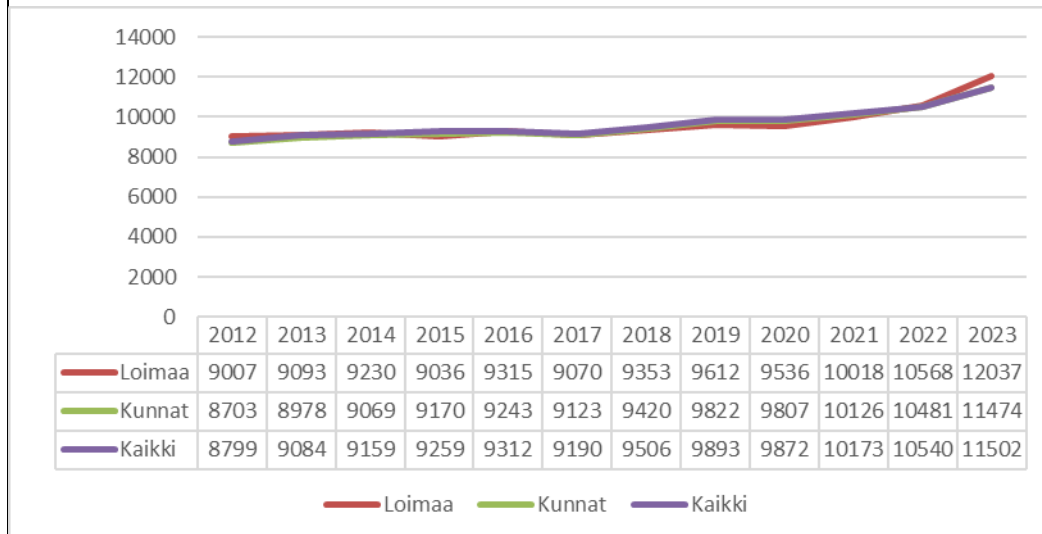
Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 500 000 - 600 000 euroa/vuosi).

Muut toiminnan edellyttämät resurssit

Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

PERUSTIEDOT		TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilaat kouluittain	Asemanseudun koulu	58,5	59	59
	Kauhanojan koulu	48,5	45	45
	Keskuskoulu	371	392	377,5
	Kirkonkylän koulu	106	100	99
(TA 2024 keskiarvo syksy 2023 ja arvio syksy 2024)	Metsämaan koulu	48	47	48
	Niinijoen koulu	35	33	34
	Puistokadun koulu	304	305	298
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	410	415	424,5
Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	1381	1396	1385
	Yleisopetus	1281	1291	1273
	Luokkamuotoinen erityisopetus	100	105	112
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	334	330 - 340	350
	Tehostetun tuen oppilaat	192	210 - 215	195
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	3,2 %	2,5 %	3,3 %
	Erytisopetus	15,6 %	14,0 %	16,3 %

Perusopetuksen käyttökustannukset 2012 - 2023 (OPH:n raportit):

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2023) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetus-tunnit/ opp	Opetus €/tunti	Kuljetus-oppilaat	Kuljetus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yhteensä €/opp
Forssa	1 220,5	76	94	229	3 200	4,61	13 011
Kauhajoki	1 272,5	83	73	423,5	2 586	2,30	10 135

Lieto	2 538,0	63	78	529	1 180	3,58	8 936
Loimaa	1 328,0	82	70	530	2 119	3,41	12 037
Naantali	1 909,0	69	81	363,5	2 322	4,19	10 916
Uusikaupunki	1 336,5	80	85	391	1 299	6,11	12 490
Kunnat yhteensä	515 803	73	78	101 903	2 247	3,25	11 474

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) on Loimaalla laaja. Pinta-alalta laajassa kunnassa kuljetusoppilaiden määrä on merkittävä, mutta toisaalta kuljetuskustannukset ovat jonkin verran kuntien keskiarvon alapuolella. Vuosina 2017 - 2021 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset ovat olleet alle valtakunnan keskiarvon, mutta vuodesta 2022 alkaen yli keskiarvon.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen perustelutiedot

Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen kouluverkkoiselvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti. Sivistyslautakunta päätti marraskuussa 2024 kouluverkkoiselvityksen mukaisen tarkastelun perusteella, että Niinijoen koulun toiminnan muuttamiselle ei ole tässä vaiheessa perusteita. Koulussa jatketaan perusopetuksen järjestämistä vuosiluokille 1-6 sekä päiväkodissa varhaiskasvatusta. Kouluverkkoiselvityksen mukainen tarkastelu tehdään vähintään kolmen vuoden välein. Tarvittaessa tarkastelu voidaan tehdä useamminkin oppilasmäärän ja/tai muiden kriteerien muuttuessa.

Oppimisympäristöjen kehittäminen. 21. vuosisadan taidot sekä kasvanut teknologian hyödyntäminen lisäävät yhä enemmän painetta opetuksen ja rakennetun luokkaympäristön muutoksille. Meluton ympäristö ja hyvä akustiikka luokkahuoneissa ovat erityisen tärkeitä. Tulevaisuuden opetustilan oleellisina ominaisuuksina nähdään muunneltavuuden lisäksi joustavuus, johon yhdistyy teknologian tehokas hyödyntäminen sekä helppo kalusteiden siirrettävyys ja säädettävyys. Luokat ovat kokonaisuuksia, jotka koostuvat A=akustiikasta, T=teknologiasta ja K=kalustuksesta.

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin. Tarvittaessa voimme tehdä hankeyhteistyötä myös muiden kuntien kanssa.

Vuonna 2024 oli käynnissä mm. perusopetuksen tasa-arvon edistämiseen liittyvä hanke, jossa oppilaille tarjotaan lisätukea opiskeluun (esim. ryhmäkokojen pienentäminen, avustajapalvelut). Hankkeelle myönnettiin valtionavustusta 180 480 euroa. Vuonna 2024 ko. hankkeelle saatiin jatkoa vuosille 2025-2027 (149 000 euroa/vuosi). Hanke on yhteinen varhaiskasvatuksen kanssa.

Valtionavustusta on myönnetty myös kerhotoiminnan tukemiseen (11 830 €) ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen (44 000 €). Näiden hankkeiden tavoitteena on saada aikaan monipuolista, lapsen ja nuoren kasvua tukevaa vapaa-ajantoimintaa, mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Lukuvuonna 2022-2023 alkaneista hankkeista jatkuvat esi- ja perusopetuksen poikkeusolojen tasoittamiseen sekä digitaalisten taitojen ja oppimisympäristöjen kehittämiseen liittyvät hankkeet. Näiden hankkeiden tavoitteena on tukea koronapandemiasta palautumista sekä kehittää ratkaisuja ja toimintamalleja, jotka lisäävät oppimisen digitalisaation laatua ja edistävät opetussuunnitelman perusteiden mukaista tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä. Hankkeet päättyivät heinäkuussa 2024.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakoitua ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resursseja erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Arviointikohde	Mittari	TP2023	TA2024	TP2024
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	150	150	150
	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	18	20	19
	Ohjaustuntien määrä/vko	420	410	415
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,1	11,1	11,2
	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	175	175	180
	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0	0	0
	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	10 100	10 500	10 900
	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)		3,5	Kyselyä ei toteutettu v. 2024
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 1-2 lk	16,1	17	16,1
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 3-6 lk	18	19	18
	Oppilasmäärä/opetusryhmä. 7-9 lk	15,8	17	15,8

Talousvaikutukset ja talouden tasapainottaminen

Vuosi 2024

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteen uudistamista.
- Palkankorotusten vaikutus (3,11 %), +270 000 €.
- Palvelujen ostojen 3,3 %:n korotus (noin +90 000 €).
- Hankerahoitus on arvioitu jonkin verran vuoden 2023 tasoa korkeammalle (vuodelta 2023 siirtyvä rahoitus, uudet hankerahotukset (+25 000 €).
- Myyntituottojen lisääminen (kotikuntakorvaukset ja opetuspalvelujen myynnistä saadut tulot), +50 000 €.
- Tuntikehyksen vähentäminen (oppilasmäärän väheneminen) ja tehtävien hoidon järjestelyt (-40 000 €).

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP 2024	Poikkeama	MTA:n Toteuma
Toimintatuotot	1 678 680	1 299 600	1 399 600	1 545 471	145 871	110,4 %
Myyntituotot	1 086 976	789 300	889 300	1 159 287	269 987	130,4 %
Maksutuotot	115 582	106 000	106 000	116 029	10 029	109,5 %
Tuet ja avustukset	468 165	399 100	399 100	260 767	-138 333	65,3 %
Muut toimintatuotot	7 958	5 200	5 200	9 388	4 188	180,5 %
Toimintakulut	-14 387 194	-14 165 596	-14 785 596	-14 858 426	-72 830	100,5 %
Henkilöstökulut	-10 760 433	-10 770 667	-11 240 667	-11 299 903	-59 236	100,5 %
Palkat ja palkkiot	-8 606 439	-8 828 471	-9 298 471	-8 998 009	300 462	96,8 %
Henkilösivukulut	-2 153 994	-1 942 196	-1 942 196	-2 301 894	-359 698	118,5 %
Palvelujen ostot	-3 087 949	-2 824 429	-2 974 429	-2 941 576	32 853	98,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-403 154	-414 000	-414 000	-437 982	-23 982	105,8 %
Avustukset	-150			-200	-200	
Muut toimintakulut	-135 508	-156 500	-156 500	-178 765	-22 265	114,2 %
Toimintakate	-12 708 514	-12 865 996	-13 385 996	-13 312 955	73 041	99,5 %

Perusopetuksen toimintatuotot toteutuivat merkittävästi (noin 145 000 €) budjetoitua suurempina. Mm. kotikunta- ja opetuskorvaukset yms. myyntituotot ovat noin 270 000 euroa arvioitua suuremmat. Tämä selittyy lähinnä vieraskuntalaisten lasten maksuosuuden lisääntymisellä ja hyvinvointialueelle tuotettujen palvelujen (kehitysvammaisten apip-toiminta ja loma-ajan hoito) myyntituloilla. Sen sijaan erilaista hankerahoitusta saatiin noin 138 000 euroa arvioitua vähemmän.

Vuoteen 2023 verrattuna toimintatuotot vähenivät noin 130 000 eurolla. Merkittävimmin väheni hankerahoitus (noin 200 000 euroa), kun taas opetus- yms. palvelujen myynnistä saadut tulot lisääntyivät noin 70 000 euroa. Vuonna 2023 oli enemmän hanketoimintaa, mm. korona-avustusta sekä digitaalisten taitojen edistämiseen ja oppimisympäristöjen kehittämiseen liittyviä hankkeita.

Perusopetuksen toimintakulut alittuivat noin 77 000 eurolla. Henkilöstökulujen kohdalla alitusta oli noin 90 000 euroa (mm. hanketoiminnan laajuus). Tilinpäätöksen yhteydessä tehdyn henkilösivukulujen oikaisun (noin 150 000 €) jälkeen toimintakulut ylittyivät noin 73 000 euroa ja henkilöstökulut olivat noin 59 000 euroa yli budjetoidun. Palvelujen ostot puolestaan alittuivat noin 30 000 euroa (mm. opetuspalvelujen ostot muilta kunnilta). Sen sijaan aine- ja tarvikemenot ylittyivät noin 24 000 euroa (mm. koulutarvikkeet, kalusto) ja muut kulut (vuokrat) noin 22 000 eurolla.

Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut lisääntyivät noin 470 000 eurolla. Henkilöstökulujen kasvu oli noin 540

000 euroa (henkilöstömäärän kasvu, palkankorotusten vaikutus, sijaisuuskulujen lisääntyminen, henkilösivukulujen oikaisu). Aine- ja tarvikemenot lisääntyivät noin 35 000 euroa (mm. koulutarvikkeet, kalusto) ja muut kulut (vuokrat) noin 40 000 euroa. Sen sijaan palvelujen ostot vähenivät 145 000 euroa (erityisesti opetuspalvelujen ostot).

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**Toiminnan kuvaus**

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoi-

mintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisun ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkittävää sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet

2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhteinäistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.	Taiteen perusopetus tavoittaa 30 % alle 18-vuotiaiden ikäluokista. Opetussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti, toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään palautteen pohjalta.	Alle 16- vuotiaiden oppilaiden lukumäärät taiteen perusopetuksessa: kuvataide 89, teatteritaide 67, musiikki 171, tanssi 37, yhteensä 365. Taiteen perusopetuksen ulkopuolella: sirkus 61 oppilasta.	Toteutuu
Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Vahvistetaan erityisesti miesten osallistumismahdollisuuksia. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.	Opistoissa toteutuu monipuolinen ja kuntalaisten tarpeiden mukaan hyvin kohdennettu kurssitarjonta. Opistoissa on vähintään 10 alle kouluikäisille tarjottavaa kurssia, vähintään 10 ikäihmisille suunnattua kurssia sekä vähintään 20 Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kurssia. Opistoissa poikien ja miesten osuus nousee 30 %:iin osallistujista. Musiikkiopistolla on vuosittain vähintään viisi vierailua sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen ja vähintään viisi musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta.	Alle kouluikäisten ryhmiä koontui musiikissa viisi, tanssissa kaksi ja kuvataiteessa kaksi. Lisäksi sirkuksessa yksi. Ikäihmisille suunnattuja ryhmiä oli 10. Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kursseja oli 45. Musiikkiopistossa poikien/ miesten osuus on noin 35 % ja työväenopistossa noin 17 %. Musiikkiopistolla oli kahdeksan kouluvierailua ja viisi musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta.	Toteutuu

<p>Kehitämme kotona asuvien ikäihmisten mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.</p>	<p>Tablettikäyttäjien asiakasmäärä 80.</p> <p>Luodaan digitalisaatiota hyödyntäen palveluja, jotka aktiivivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen.</p> <p>Liikuntaraatien järjestäminen</p> <p>Ikäihmisten liikuntaneuvonnan kokeilu tapahtumaluonteisesti.</p>	<p>Liikuntapalveluiden tabletteja käyttää 88 asiakasta, alku- ja lopputestauksen tulokset on kirjattu.</p> <p>Liikuntaraati järjestettiin 18.1.2024.</p> <p>Liikuntaneuvonnan palvelua pilotoitiin kevään 2024 aikana ja otettiin käyttöön elokuussa 2024. Liikuntaneuvonnan palvelussa vastaanotettiin yhteensä 31 asiakasta henkilökohtaisessa neuvonnassa ja ryhmämuotoisesti 19 asiakasta.</p>	Toteutuu
<p>Voimaa vanhuuteen mentoointiohjelman avulla edistään toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (pääosin 75+) liikuntakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla.</p> <p>Liikuntaneuvonnan palveluketjun luominen sekä ikäihmisille että työikäisille fyysisen toimintakyvyn varmistamiseksi.</p> <p>Lasten ja nuorten liikuntakasvatuksen tukeminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Uusien vertaisohjaajien kouluttaminen ja vanhojen aktivoiminen vertaisvetureiksi. Tavoitteena on 15 vertaisohjaajaa.</p> <p>Ulkoiluystäväkoulutus. Tavoitteena 10 uutta ulkoiluystävää.</p> <p>10 % kasvu liikuntapalvelujen 75+ ryhmien toiminnassa.</p> <p>70+ liikuntakyselyn tulosten huomioiminen liikuntapalveluiden kehittämisessä.</p> <p>Liikuntaneuvonnan palveluketju kokeiluun, tavoitteena 10 asiakasta.</p> <p>Lasten ja nuorten liikuntapalvelu-tarjonnan kehittäminen kyselyjen vastausten perusteella.</p>	<p>Vertaisohjaajakoulutus on järjestetty 8/24, osallistujia 12. Kevään 2024 ulkoiluystäväkoulutuksessa 10 henkilöä.</p> <p>Erytisliikunnan ryhmät +8,5 %, käyntikerrat +13,7 %, osallistujamäärä +52,3 % verrattuna 31.12.2023 tilanteeseen. Kyselyn tulosten perusteella on lisätty matalankynnyksen toimintaa ja ulkoiluryhmiä.</p> <p>Liikuntaneuvonnan pilottivaiheessa kevään 2024 aikana vastaanotettiin 8 asiakasta. Elo-syyskuun aikana palveluun on tullut mukaan 18 uutta asiakasta ja loka-joulukuun aikana 14 uutta asiakasta.</p> <p>HSM tarjontaan lisätty kuntosalikurssi syksylle 2024, jossa liikkui viikoittain 4-5 yläkouluikäistä nuorta.</p>	Toteutuu
2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan			
Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila

<p>Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset ja terveelliset tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.</p>	<p>Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset.</p>	<p>Tällä hetkellä ei ole käynnissä varsinaisia palveluverkkoon liittyviä hankkeita. Suunnitelma Alastaron kirjaston omatoimijärjestelmästä valmistui kesäkuun alussa 2024. Suunnitelman toteuttaminen käynnistyi syksyllä 2024 ja omatoimikirjasto otetaan käyttöön alkuvuodesta 2025. Liikuntapalvelut sekä tekniset- ja ympäristöpalvelut ovat laatineet vuonna 2024 liikuntasuunnitelmaa, jonka tarkoituksena on löytää päälinjat seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi. Suunnitelma valmistuu keväällä 2025.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
---	--	---	--------------------------

2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2024	Tila
<p>Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervehtynyt toiminnan piiriin. Eriytyshuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtamiseen</p>	<p>Nuoret löytävät omia ryhmiään ja saavat uusia kavereita. Yksinäisyyden tunne vähenee ja aktiivisuus lisääntyy. Toimintaan tulee mukaan nuoria, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet. Nuori kokee olevansa arvokas, vahvistetaan luottamuksellisten suhteiden syntymistä. Nuoret ovat mukana kehittämässä ja toteuttamassa toimintaa.</p>	<p>Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2024 olivat vanhemmat nuortensa asiantuntijoina (Teini-ikäisten nuorten vanhempien vertaisryhmätoiminnan vanhemmuuden vahvistamiseksi).</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.</p>	<p>Koulujen ja nuorisopalvelujen saumaton yhteistyö, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kiinnittymistä kouluyhteisöön (matalan kynnyksen toimintaa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, yksilöiden kasvun ja kehityksen tukeminen, kouluviihtyvyyden lisääminen jne.).</p>	<p>Koulunuorisotyöhankkeelle on myönnetty jatkorahoitusta 30 000 euroa vuodelle 2025. Painopisteenä on toimintamallien kehittäminen ja vaikiinnuttaminen. Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2024 olivat vanhemmat nuortensa asiantuntijoina. Loma-aikoihin lisätään nuorisotilojen yönuokkaritoimintaa nuorisotilakävijöiden yhteisöllisyyttä vahvistamaan. Osallisuutta lisätään kuukausittaisten nuokkarikokousten muodossa.</p>	<p>Toteutuu</p>
<p>Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiansa. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätyöhön</p>	<p>Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.</p> <p>Tapahtumien lukumäärä/vuosi (50 - 55) ja osallistujamäärä (500 - 550).</p>	<p>Pääkirjastosta ja Mellilän kirjastosta voivat ryhmät ja yhdistykset varata maksutta koontumistiloja.</p> <p>Pääkirjastossa ja Alastaron kirjastossa on mahdollisuus järjestää näyttelyitä. Näyttelytiloista ei peritä maksua. Kirjastoissa järjestettiin 16 näyttelyä.</p> <p>Kirjastoissa on järjestetty 193 tapahtumaa, osallistujia 1 487.</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>Ylläpidetään ja kehitetään vaikiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehostetaan yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.</p>	<p>Perinteisten tapahtumien järjestäminen ja kehittäminen sekä uusien tapahtumien/palvelujen toteuttaminen (monipuolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen). Tuetaan kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä mm. korottamalla kyläyhdistyksille jaettavia yleisavustuksia (asumisen teemavuosi) ja lisäämällä kohdeavustusten määrärahoja. Edistetään kulttuurikerätoimintaa esim. yhteistyössä liikuntatoimen (Voimaa vanhuuteen -hanke) tai SPR:n (ystävätoiminta) kanssa.</p>	<p>Vuoden 2024 aikana on tiivistetty yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen kanssa. Nuorille suunnattu elokuvatyöpaja oli menestys ja elokuva sijoittui toiseksi Kaikki kuvaa -kilpailussa. Kesäkonserttisarjaa ei jatketa nykyisessä muodossa. Loimaan kulttuurikerrokselle osallistui ennätyselliset 28 tahoa ja Taiteiden yö -konseptia on lähdetty laajentamaan. Alpo Jaakolan patsaspuiston aukioloaika laajennetaan elokuun jälkeen syyskuun viikonloppuihin, mikä mahdollistaa viikonlopputapahtumat.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>
--	--	--	--------------------------

Toimintaympäristön muutokset

Erialaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Korona-pandemiasta palautuminen-> asiakkaiden saaminen palvelujen piiriin, korona-ajan toimivien käytäntöjen hyödyntäminen (digitaaliset palvelut).

Hyvinvointialue ja kuntien vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. (palvelujen monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja hyvä kohdentuminen-> sujuvat arjen palvelut ja hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisevästi). Tunnistetaan palvelujen yhdyspinnat erityisesti hyvinvoinnin edistämiseen, kasvatukseen ja opetukseen, kulttuuriin ja liikuntaan sekä nuorisopalveluihin liittyen.

Loimaan strategian toteuttaminen (strategiset tavoitteet, kärkihankkeet, toiminnalliset tavoitteet). Vuonna 2024 vapaa-aikapalvelujen toiminnalliset tavoitteet painoutuivat lähinnä hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyviin strategisiin tavoitteisiin sekä lasten ja nuorten Loimaa -kärkihankkeeseen.

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on edistää ja ylläpitää asukkaiden hyvinvointia tuottamalla riittävät olosuhteet virkistys- ja harrastustoiminnalle sekä järjestämällä monipuolista ja virikkeellistä toimintaa eri-ikäisille kuntalaisille yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tutkimusten (ks. esim. Laitinen, M. 2013, Manninen, J. 2016 ja 2018) mukaan kirjasto-, liikunta- ja kansalaisopistopalvelut ovat yhteiskunnallisia investointeja, joihin kuntien kannalta liittyy selkeä sosiaalinen tuottavuus. Näihin palveluihin kohdennetut resurssit tuottavat kuntataloudelle euroissa mitattuna moninkertaiset hyödyt mm. ennalta ehkäisemällä kuntalaisten fyysistä ja psyykkistä sairastumista sekä vähentämällä syrjäytymistä. Aikuisiällä tapahtuvan opiskelun on todettu myös kasvattavan kuntalaisten osaamispääomaa ja aktiivista kuntalaisuutta edistävää sosiaalista pääomaa.

Asukkaiden osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Vapaa-aikapalveluissa toteutetaan säännöllisesti erilaisia asiakastyytyväisyyskyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Seurojen ja yhdistysten kanssa käytävä vuoropuhelu on säännöllistä. Lisäksi osana liikuntasuunnitelman valmistelua toteutettiin liikuntakysely kuntalaisille, yhdistyksille ja kouluille.

Nuorisovaltuusto on loimaalaisten nuorten vaikuttajaelin, joka pyrkii edistämään loimaalaisille nuorille tärkeitä asioita, parantamaan loimaalaisten nuorten viihtyvyyttä, osallistumaan kunnallisten luottamuselinten toimintaan ja samalla oppimaan kunnallista päätöksentekoa ja demokratiaa.

Nuorisoparlamentin (joka 3. vuosi) tavoitteena on kuulla nuoria oman kotiseudun palveluiden ja elinympäristöjen kehittämiseksi. Nuorisoparlamentti toimii demokratiakasvatuksen välineenä, nuorten osallisuuden, aktiivisuuden ja vaikuttamisen tukena.

Nuorisotalojen talotoimikunnat vaikuttavat nuorisotalojen sisällön kehittämiseen sekä päättävät osaltaan nuorisotilaan suunnattujen toimintabudjettien käytöstä. Talotoimikunnat tukevat nuorten osallisuutta ja mahdollistavat nuorten kuulemisen heidän lähiyhteisössään.

Erityisesti päätöksissä, joilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisiin ja ne koskevat palvelujen toteuttamistapaa tai laajuutta (esim. palveluverkkoon liittyvät muutokset), tehdään laajempi ennakkovaikutusten arviointi. Vuonna 2024 ei vapaa-aikapalveluissa tehty erillisiä ennakkovaikutusten arviointeja, eikä järjestetty keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia.

Lisäksi ennen päätöksentekoa voidaan pyytää erillisiä lausuntoja (esim. nuorisovaltuusto, seurat/yhdistykset jne.).

Yritys- ja elinkeinovaikutukset

Toimivat vapaa-aikapalvelut ovat vetovoimatekijä potentiaalisille muuttajille.

Kestävä kasvu, ympäristö- ja ilmastovaikutukset

Henkilöstö

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Kulttuuripalveluissa hakemus museotoiminnan valtionavustuksen piiriin merkitsee myös henkilöstöorganisaation muutosta (nimikkeiden muuttamista, resurssin lisäämistä). Sivistyslautakunnassa muutettiin vuonna 2022 musiikinohjaajan nimike kulttuurituottajaksi ja kulttuuriohjaajan nimike museoassistentiksi. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.6.2024 muuttaa kulttuurisihteerin nimikkeen museonjohtajaksi 1.7.2024 alkaen.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään (erityisesti nuorisopalvelut). Uuden strategian mukaisesti (Lasten ja nuorten Loimaa) on nuorisopalveluihin lisätty yksi nuorisoohjaaja. Vuosina 2022-2024 nuorisopalveluissa on ollut hankerahoituksella koulunuorisotyöntekijä. Koulunuorisotyö tukee koulun ja nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä ja sillä koetaan olevan tarvetta koulujen arjessa. Keväällä 2024 koulunuorisotyölle myönnettiin jatkohanke myös vuodelle 2025.

Liikuntapalveluissa oli vuonna 2024 yhteishanke Pöytyän kunnan kanssa liikuntaneuvonnan ja ikäihmisten liikunnan kehittämiseksi. Hankkeen henkilöstöresurssi oli 1 htv (seuraavassa taulukossa kohdassa tilapäistyöntekijät).

Viime aikoina avoinna olleisiin tehtäviin on ollut suhteellisen vähän hakijoita ja joidenkin tehtävien täyttämässä on ollut ongelmia.

Henkilöstöresurssi oli sekä kesäkuussa että syyskuussa 58,45 htv. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna perustuu liikuntapalvelujen hanketoimintaan ja ostopalvelujen vähentämiseen uimahallissa.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	2	2
Kirjastovirkailija	8,8	8	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1
Kulttuurituottaja (ent. musiikinohjaaja)	1	1	1
Liikuntasihiteeri/Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2
Laitosmies	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	0,5	0,5	1,8
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	5,6	6	6
Nuorisotilan ohjaaja	0	0	0
Rehtori	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	1
St. tuntiopettaja/työväenopisto	10	11	11
Opettaja/musiikkiopisto	6	6	6
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	5	5	5
Palvelusihteeri	1	1	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)	56,9	58,5	58,8

Muut olennaiset perustelutiedot

Toimitilat

Työväenopisto toimii seuraavissa pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetuspaikat ovat kaupungintalo, Taidetalo, Lasipalatsi, Virttaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, mm. Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii kaupungintalolla ja musiikkiopiston kiinteistössä sekä ulkopuoliselta vuokratusta Tanssitalossa. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella. Tanssitalo

siirtyi syksystä 2024 alkaen Ylistaronkadulle (kaupungintalo), jolloin aiemmasta vuokratilasta luovuttiin. Samoin Vesikoskitalon joogatilasta luovuttiin ja toiminta siirtyi kaupungintalolle.

Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla. Vuoden 2024 aikana aloitettiin omatoimikirjastojen käyttöönotto Alastaron kirjastosta. Loimaan kaupunki on mukana seutuhankintojen kilpailutuksessa ja omatoimikirjastojen laitehankintojen suunniteltu sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026. Alastaron omatoimikirjasto otetaan käyttöön 26.2.2025. Omatoimikirjastojen käyttöönoton suunnittelua jatketaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa vuoden 2025 aikana. Lounais-Suomen aluehallintovirasto myönsi omatoimihankkeelle valtionavustusta 15 000 euroa. Avustuksen käyttöaika 1.4.2024 – 31.12.2025.

Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. Alpo Jaakolan patsaspuisto ja kuivuri-galleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu). Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä. Heimolinnalla palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapalveluita ja opiston ryhmiä veloitusetta. Tavoitteena on Heimolinnan käyttöasteen parantaminen. Heimolinnan akustiikkaa parannetaan palvelemaan tilan monipuolisempaa ja aktiivisempaa käyttöä. Heimolinnan sisätilojen korjausten/muutostöiden hankesuunnitelma on valmistunut syyskuussa 2024 ja hyväksyttiin lokakuussa sivistyslautakunnassa.

Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat, sekä tieto- ja neuvontapalvelut. City-nuokkarin yläkerta on esteellinen ja kesäisin kuuma. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko. Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Nuorisotyöntekijät työskentelevät pääsääntöisesti tiloilla yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja. Jos Kalikkaan saataisiin majoitustilat, se palvelisi samalla myös Loimaan seurakunnan ja loimaalaisten yhdistysten tarpeita.

Loimaalla on laaja ja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen toimen ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi. Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Liigaseurat ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi ja kohtuullisten harjoitusvuoroaikojen mahdollistamiseksi. Harrasteliikuntaryhmille sekä omatoimiselle ja perheiden liikkumiselle tarkoitettuja sisätilavuoroja kohtuullisiin aikoihin ei tällä hetkellä riitä.

Valmisteilla on liikuntasuunnitelma, joka tulee sisältämään toimenpide-ehdotuksia liikuntapaikkojen hoitoon sekä tulevien investointien valmisteluun ja toteuttamiseen. Liikuntapalvelut ja tekniset- ja ympäristöpalvelut ovat valmistelleet vuonna 2024 liikuntasuunnitelmaa, jonka tarkoituksena on löytää päälinjaukset seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi. Liikuntasuunnitelman valmistelutilannetta käsiteltiin sivistyslautakunnassa 24.10.2024. Suunnitelma valmistuu keväällä 2025.

Palveluostot

Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 90 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija sekä ilmoitus- ja painatuspalveluiden hankinta (noin 85 000 euroa/vuosi).

Muut toiminnan edellyttämät resurssit**Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot****Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen perustelutiedot**

Hankerahoituksen hakeminen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin. Tarvittaessa voimme tehdä hankeyhteistyötä myös muiden kuntien kanssa.

Nuorisopalveluilla oli vuonna 2024 mm. etsivän nuorisotyön hanke, koulunuorisotyön hanke ja European Solidarity Corps -hanke, joka mahdollistaa kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan Loimaalla. Musiikkiopistolle on myönnetty Erasmus+-akreditointi vuosille 2022-2027.

Kirjastopalveluselvityksessä esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja palvelujen kehittäminen. Vuoden 2024 aikana aloitettiin omatoimikirjastojen käyttöönoton valmistelu Alastaron kirjastosta ja omatoimikirjasto otetaan käyttöön alkuvuodesta 2025.

Kirjasto tarjoaa kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä. Lasten ja nuorten lukuharrastusta tuetaan myös kirjavinkkauksen avulla. Kirjasto on mukana koulujen kulttuurikasvatussuunnitelmassa tarjoamalla esimerkiksi kirjastonkäytönopetusta, mediakasvatusta ja kirjavinkkausta. Myös päiväkotiryhmien on mahdollista tulla kirjastoon ohjatuille kirjastokäynneille tai satuhetkiin. Vuoden 2024 aikana kirjastoissa oli 73 ohjattua koululaisten kirjastokäyntiä, osallistua yhteensä 1 130. Satuhetkiä kirjastoissa järjestettiin 32, joihin osallistui yhteensä 488 lasta.

Digituki on kiinteä osa tämän päivän kirjastotyötä ja asiakaspalvelua. Digituen antamisessa olennaista on myös kirjastojen asiakastietokoneiden ajantasaisuus ja tietoturvallisuus. Asiakastietokoneet on uusittu vuoden 2024 aikana.

E-kirjasto otettiin käyttöön huhtikuussa 2024. E-kirjasto on kuntien yhteinen palvelu, josta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja ja digilehtiä. E-kirjastossa on aineistoja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä jonkin verran muilla kielillä. E-kirjastoa käytetään E-kirjasto-sovelluksella. Kirjastokorttia ei tarvita, vaan palveluun rekisteröidytään vahvalla tunnistautumisella. E-kirjastoa voivat käyttää ne henkilöt, joiden kotikunta on liittynyt E-kirjastoon. Palvelu maksaa kunnille 0,7 €/asukas. Palvelun tuottaa Kansalliskirjasto yhteistyössä yleisten kirjastojen kanssa.

Liikuntapalveluiden tarjontaa tulee kehittää ja laajentaa kaikille ikäryhmille. Vuonna 2023 toteutetun 70+ liikuntakyselyn sekä vuoden 2024 aikana kuntalaisille, yhdistyksille ja kouluille teetetyn kyselyn tulosten perusteella kehitetään palvelujen tarjontaa kohderyhmille heidän toiveensa sekä käytössä olevat henkilöstöresurssit ja tilat huomioiden. Liikuntasuunnitelmassa tarkastellaan sekä liikuntapalvelujen että liikuntapaikkojen kehittämistarpeita sekä arvioidaan aloitetta Vesihovin aukioloaikojen laajentamiseksi.

Museotoiminnan valtionosuuden piiriin voi hakea joka neljäs vuosi. Kulttuuripalvelut ovat tehneet hakemuksen keväällä 2023 (vuoden 2024 alkavan avustusjakson osalta). Keväällä 2023 museolain vaatima minimihenkilöstömäärä ei vielä täytynyt, joten henkilöstömitoitus ja nimikkeet pitää muuttaa.

Loimaan kaupunki vastaanotti elokuussa 2024 mittavan taidelahjoituksen, joka koostuu kolmestakymmenestä kahdesta Alpo Jaakolan teoksesta. Vanhin teos on vuodelta 1957, myöhäisimmät vuodelta 1993. Lahjoitus on erinomainen läpileikkaus Jaakolan taiteellisesta tuotannosta.

Opistojen kehittämistyössä tavoitteena on päivittää toimintatapoja, hyödyntää digitalisaatiota sekä laajentaa verkostoja paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toiminnan hyvinvointivaikutusten vahvistamiseksi.

Vuonna 2024 sivistyspalveluissa toteutettiin hoivamusikkopilottia. Hoivamusikki tarkoittaa musiikillista hoivaa ja huolenpitoa, jota voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmämuotoisesti. Pilotin tavoitteena oli vahvistaa ”Loimaalla et ole yksin” käsitettä kokeilemalla rohkeasti uusia ja osallistavia toimintatapoja ja välineitä elämisen laadun sekä hyvinvoinnin parantamiseksi, turvata niiden ihmisten yhdenvertainen oikeus osallistua kulttuuriin, jotka ovat pitkäaikaisen hoivan tai hoidon piirissä eivätkä pääse palveluiden piiriin, valmistella kaupungille malli hoivamusikkotoiminnan organisoimisesta pysyväksi palveluksi kaupungin alueella toimimissa hoivayhteisöissä ja/tai erityisryhmiin kuuluville kaupunkilaisille. Sivistyslautakunta päätti joulukuussa 2024, että hoivamusikkotoimintaa jatketaan myös pilotin jälkeen.

Seniorikortti otettiin käyttöön ensimmäisen kerran elokuussa 2023 70+ kohderyhmälle, mutta vuoden 2024 alusta seniorikortti laajennettiin 65+ kohderyhmän käyttöön. Seniorikortilla käyttäjä pääsee hyötymään sekä liikunta- että kulttuuripalveluista yhdellä kortilla ja maksulla. Vuonna 2024 myytiin 143 kpl 6kk:n kortteja sekä 135 kpl 12 kk:n kortteja. Virkistysuimala Vesihovissa (uinti/kuntosali) seniorikortteja leimattiin yhteensä 8 294 kertaa. Seniorikortilla on päässyt tutustumaan myös Taidetalon näyttelyihin ja Patsaspuistoon.

Palveluun ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetus-toiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialtein henkilöstövaje on laitoshuollon tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitoshuollon aikana hallinnassa. Myös kassa- ja laitoshuollon henkilöstö on riittämätön ja osa työstä on tehtävä ostopalveluna tai osa-aikaisen/tilapäisen henkilöstön voimin. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti

poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

Arviointikohde	Mittari	TP2023	TA2024	TP2024
TALOUDELLISUUS Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	52,5	54,7	56,4
	käyttökustannukset /laina	3,9	3,9	4,1
TALOUDELLISUUS Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	30,2	33,5	34,2
TALOUDELLISUUS Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	140,1	123	138,5
TALOUDELLISUUS Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 740	2 070	1 980
TALOUDELLISUUS Nuoripalvelut	käyttökustannukset /asukas	24,9	21,5	28,9
TALOUDELLISUUS Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	27,7	37	28,5
	nettomenot / opetustunti €	74,4	101	79,3
VAIKUTTAVUUS Kirjastopalvelut	lainat/asukas	13,5	14	13,6
	käynnit	120 738	130 000	122 204
VAIKUTTAVUUS Kulttuuripalvelut	taidetalo/käyntikerrat	2 787	2 000	2 393
	patsaspuisto/käyntikerrat	4 299	4 000	4 894
VAIKUTTAVUUS Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	82 358	60 000	66 988
	vauvauinnit/käyntikerrat		1 000	1 534
	kuntosali/käyntikerrat		20 000	28 141
	erityisliikunnan ryhmiä: osallistujat	505	450	769
	erityisliikunnan ryhmiä: käyntikerrat	11 891	8 000	13 520
	erityisliikunnan ryhmiä: toteutuneet ohjaukset		600	948
VAIKUTTAVUUS Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	267	285	276
	opetustunteja/ viikko ka	234	245	226

VAIKUTTAVUUS Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	11 234	12 000	9 730
	leiritoiminta, leiripäivät	133	200	98
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	750	650	660
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa	60	80	45
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, (koko hanke)	75	100	63
VAIKUTTAVUUS Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 740	5 600	5 526
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	3 093	3 000	2 819
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 626	1 800	1 436
	alle 16 v. opiskelijat	256	215	208
	toimipisteitä toiminta-alueella	37	37	ei arv. kohde

Talousvaikutukset ja talouden tasapainottaminen

Vuosi 2024

- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista.
- Palkankorotusten vaikutus (3,11 %) noin +50 000 €.
- Palvelujen ostojen 3,3 %:n korotus (noin +10 000 €).
- Hankerahoitus on arvioitu vuoden 2023 tasolle.
- Tehtävien hoidon järjestelyt, -20 000 €
- Myynti-/maksutuottojen lisääminen (taksojen korottaminen), +30 000 €.

(Ulkoiset erät)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TP Poikkeama 2024	MTA:n Toteuma	
Toimintatuotot	773 973	625 300	680 300	790 396	110 096	116,2 %
Myyntituotot	379 627	344 000	377 000	377 158	158	100,0 %
Maksutuotot	190 985	164 400	173 400	196 740	23 340	113,5 %
Tuet ja avustukset	131 747	64 600	75 600	134 700	59 100	178,2 %
Muut toimintatuotot	71 614	52 300	54 300	81 798	27 498	150,6 %
Toimintakulut	-3 263 644	-3 324 241	-3 324 241	-3 485 338	-161 097	104,8 %
Henkilöstökulut	-2 175 460	-2 306 091	-2 306 091	-2 372 916	-66 825	102,9 %
Palkat ja palkkiot	-1 752 028	-1 862 130	-1 862 130	-1 908 032	-45 902	102,5 %
Henkilösivukulut	-423 432	-443 961	-443 961	-464 884	-20 923	104,7 %
Palvelujen ostot	-336 871	-312 150	-312 150	-365 976	-53 826	117,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-268 949	-233 106	-233 106	-281 189	-48 083	120,6 %
Avustukset	-411 122	-398 600	-398 600	-410 712	-12 112	103,0 %
Muut toimintakulut	-71 243	-74 294	-74 294	-54 546	19 748	73,4 %
Toimintakate	-2 489 671	-2 698 941	-2 643 941	-2 694 942	-51 001	101,9 %

Vapaa-aikapalvelujen toimintatuotot ylittivät budjetoidun noin 110 000 eurolla. Mm. opistojen lukukausi- ja kurssimaksut (noin 20 000 €), hankerahoitus (noin 60 000 €) ja vuokratuotot (25 000 €) toteutuivat arvioitua suurempina

Vuoteen 2023 verrattuna toimintatuotot lisääntyivät noin 16 000 euroa. Vuokratuotoissa oli kasvua noin 10 000 euroa. Erilaiset myynti- ja maksutuotot (mm. uimahalli- ja kuntosalimaksut, opistojen kurssi- ja lukukausimaksut) sekä hankerahoitus olivat molempina vuosina aika lailla samalla tasolla.

Vapaa-aikapalvelujen toimintakulut ylittyivät noin 130 000 eurolla budjetoidusta. Henkilöstökuluissa oli ylitystä noin 35 000 euroa (mm. hanketoiminnan laajuus). Tilinpäätöksen yhteydessä tehdyn henkilösivukulujen oikaisun (noin 31 000 €) jälkeen toimintakulut ylittyivät noin 161 000 euroa ja henkilöstökulut olivat noin 67 000 euroa yli budjetoidun. Palvelujen ostot ylittyivät noin 54 000 eurolla (mm. erilaiset atk-kustannukset, matkustus- ja kuljetuskustannukset, koulutuskustannukset), aineet- ja tarvikkeet noin 48 000 eurolla (esim. kalustohankinnat, elintarvikkeet) ja avustukset noin 10 000 eurolla. Sen sijaan erilaiset vuokratulut alittuivat noin 20 000 euroa.

Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut lisääntyivät noin 221 000 euroa. Tästä henkilöstökuluihin kohdentuu noin 198 000 euroa (mm. vuonna 2024 ei virkoja/toimia ollut vastaavalla tavalla täyttämättä kuin vuonna 2023, hanketoiminta, henkilöstömäärän lisäys, palkankorotukset, henkilösivukulujen oikaisu), noin 29 000 euroa palvelujen ostoihin (esim. atk-kustannukset, asiantuntijapalvelut, matkustus- ja kuljetuskustannukset, koulutuskustannukset) sekä aine- ja tarvikemenoihin noin 10 000 euroa (lähinnä kalustohankinnat). Avustukset olivat molempina vuosina samalla tasolla ja erilaiset vuokratulut vähenivät noin 15 000 euroa (ulkopuolelta vuokrattujen tilojen väheneminen).